

Asia: VN/34767/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi ulkomaanopintolaiksi ja ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot esitysluonnoksesta

Ehdotetut muutokset helpottavat osaajien liikkuvuutta EU/ETA-alueella ja kolmansista maista. Kansainväliset osaajat muodostavat jo tällä hetkellä merkittävän joukon työvoimasta monilla toimialoilla, ja työperäisen maahanmuuton merkitys osaavan työvoiman saatavuudelle kasvaa tulevaisuudessa. Suomessa on paljon säänneltyjä ammatteja, joihin vaaditaan lakiin perustuen tietty koulutus tai tutkinto. Ulkomailla suoritetun tutkinnon, koulutuksen tai ammatinharjoittamisoikeuden sujuva tunnustaminen on keskeinen työvoiman liikkuvuutta edistävä toimenpide.

Lausunnonantajan näkemykset koskien ulkomaanopintolakia.

Soveltamisalan laajentaminen niin, että toimivaltainen viranomainen voisi arvioida kelpoisuuksia myös muihin kuin korkeakoulututkintoa edellyttäviin säädeltyihin ammatteihin, on kannatettava. Muutos helpottaisi esimerkiksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävään ulkomailla kouluttautuneiden henkilöiden kelpoisuuden arviointia ja vähentäisi tarvetta vastaavan kokonaisen tutkinnon suorittamiseen Suomessa. Osaamisen täydentämisen keinovalikoiman lisäämistä koskevat ehdotukset ovat niin ikään kannatettavia.

Ulkomaanopintolain perusteella suoritettava kelpoisuuskoe tulee järjestää opetus- ja tutkintokielellä. Esimerkiksi kasvatus- ja opetuslalla edellytetään riittävää kotimaisten kielten taitoa. Puutteellisen kielitaidon tulee johtaa kelpoisuuskokeen hylkäämiseen silloin, kun riittävä kielitaito on edellytyksenä ammatissa toimimiseen. Kelpoisuuskokeen järjestäjien on tärkeää tiedottaa ennakkoon hyväksyttävän suorituksen edellyttämästä kielitaidosta.

Osaamisen täydentämisen keinoista esimerkiksi täydentävistä opinnoista tai kelpoisuuskokeesta aiheutuu hakijoille kustannuksia. Maksuista ja niiden tasosta on tärkeää tiedottaa hakijoille etukäteen.

STTK huomauttaa, että ulkomaanopintolakiin ehdotetut muutokset todennäköisesti lisäävät Opetushallituksen työmäärää, mikä on huomioitava viraston resursoinnissa.

Lausunnonantajan näkemykset ammattipätevyyslain muutoksista.

-

Nousiainen Riina
STTK ry.